

IV KOULUTUSOHJELMAT

HAMPAISTON OIKOMISHOITO

Professori David Rice
Hammaslääketieteen laitos
PL 41 (Mannerheimintie 172)
00014 Helsingin yliopisto

Opetusohjelma käsittää yleiset opinnot ja ortodontian erikoisalan opinnot. Opinnot koostuvat teoreettisista ja kliinisistä jaksoista. Opetusohjelma on laadittu oikomishoidon eurooppalaisen koulutusohjelman mukaisesti (Commission of the European Communities, Advisory Committee on the training of dental practitioners 1995, and Three years Postgraduate programme in Orthodontics; the Final Report of the Erasmus Project, Eur, J. Orthod. 14; 85-94,1992).

Tavoitteet

Koulutusohjelman suoritettuaan hampaiston oikomishoidon erikoishammaslääkärin tulee

- osata pään alueen, erityisesti leukojen ja hampaiston kasvu ja kehitys sekä sen liittyminen yleiseen kasvuun ja kehitykseen
- hallita hampaiston ja leukojen kehityshäiriöiden ja purentavirheiden etiologia ja purentavirheiden määrittäminen sekä ortodonttinen hoito
- osata suunnitella ja toteuttaa hampaiston oikomishoitoa väestötasolla yhteistyössä peruskoulutetun hammaslääkärin kanssa
- osata toteuttaa vaikeiden kehityshäiriöiden erikoishoito yhteistyössä muiden hammaslääketieteen ja lääketieteen erikoisalojen kanssa
- kyetä jakamaan oman alansa tietoutta ja osallistua alansa kehittämis- ja suunnittelutehtäviin
- olla perehtynyt terveydenhuollon hallintaan ja kyetä toimimaan yhteistyössä muun hammashoitohenkilöstön kanssa työryhmän johtajana.

Käytännön palvelu (3 vuotta)

Käytännön palvelu on pääsääntöisesti valvottua hoitopalvelujen tuottamista. Käytännön palvelu ja kliininen koulutus tapahtuu HUS:n Suu- ja leukasairauksien yksikössä, Huuli- ja suulakihalkiokeskuksessa, terveyskeskuksessa ja /tai muussa vastaavassa terveyspalveluja antavassa yksikössä. Käytännön koulutuksesta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistollisen keskussairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään 9 kuukautta terveyskeskuksessa. Lyhyin hyväksyttävä palvelujakso on 2 kk. Käytännön palvelu suunnitellaan yhdessä kliinisestä toiminnasta vastaavan henkilöstön kanssa. Koulutus on täysipäiväistä ja sisältää erikoishammas - ja erikoissairaanhoidon tason oikomishoitoa.

HUS:n yksikössä suoritettavat hoidot ovat pääsääntöisesti erikoissairaanhoidon piiriin kuuluvia hoitoja ja terveyskeskuksessa suoritettavat hoidot erikoishammaslääkärin piiriin kuuluvia. Osa hoidoista pyritään viemään alusta loppuun opiskelun aikana, jotta saataisiin yleisesti EU:ssa vaadittavat omat mallihoitotapaukset.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta.

Koulutuspaikat ja kouluttajat:

<http://www.med.helsinki.fi> > opiskelu > erikoishammaslääkärikoulutus

Teoreettinen opetus (yhteensä 80 tuntia)

Teoreettisesta koulutuksesta osa voidaan suorittaa yhdessä muiden hammaslääketieteen ja lääketieteen alojen kanssa. Muiden korkeakoulujen, hammaslääkärijärjestöjen ja muiden koulutusyksiköiden järjestämiä koulutustilaisuuksia voidaan hyväksyä koulutuksen osaksi soveltuvin osin. Erikoistumiskoulutukseksi voidaan hyväksyä myös alan kansainvälisten ja kotimaisten erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkäriyhdistysten järjestämiä koulutustilaisuuksia, joiden sisältö ja laajuus vastaavat teoreettisen kurssimuotoisen koulutuksen tavoitteita.

Yleisopinnot

Yleisopintoihin kuuluvat seuraavat oikomishoidon erikoishammaslääkärin toimintaan läheisesti liittyvät aihepiirit:

- eri hammaslääketieteen alojen seminaarit ajankohtaisista kysymyksistä
- purentafysiologia
- pään ja kaulan anatomia
- terveydenhuollon hallinto
- sädeturvallisuuskoulutus (½ opintoviikkoa)

Erikoisalan opinnot

Oikomishoidon teoreettisen koulutuksen muotona on seminaarityyppinen koulutus. Seminaareja järjestetään viikoittain vähintään 3 tuntia seuraavista aihepiireistä:

- ortodonttisen potilaan tutkiminen ja diagnoosi
- kefalometria
- hoidon suunnittelu
- pään alueen kasvu ja kehitys
- purennan ja hampaiston kehitys
- purentavirheiden etiologia, epidemiologia ja hoidon tarve
- luustollisen ja dentoalveolaarisen kasvun ohjaaminen
- kudokset oikomishoidossa
- biomekaniikka ja siihen liittyvät harjoitustyöt
- kirjallisuuteen perustuva hoitomenetelmien arviointi
- retinoituneet ja synnyntäisesti puuttuvat hampaat
- hampaiden poistot oikomishoidossa
- aikuisortodontia, myöhäiskasvu
- ortodonttis-kirurgiset hoidot
- hoitutuloksen pysyvyys, retentiohoidon suunnittelu
- kehitysbiologia
- yleinen kasvu ja kehitys
- kasvuhäiriöt, endokrinologiset häiriöt ja hampaisto
- huuli-suulakihalkiot ja muut kraniofakiaaliset anomaliat
- hammaslääketieteellinen genetiikka
- pediatria
- oraalimotoriset häiriöt, foniatritia

Tutkielmat ja kokonaishoitojen dokumentointi:

Erikoistuva tekee viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa annetuista tai opiskelijaa kiinnostavista aiheista, näistä kolme kirjallisena. Näistä osa voidaan korvata opiskelijan omilla tutkimusraporteilla. Tutkielmat ja tutkimusraportit esitetään erikoistuvien ja ortodontian oppialan professorin ja opettajien yhteisissä seminaareissa.

Erikoistuva tekee itse suorittamistaan kokonaishoidoista EU-vaatimusten mukaisesti 8 hoitokansiota (display), joista vähintään kaksi esitetään yhteisissä seminaareissa.

Arviointi

Erikoistuva käy kouluttajan kanssa keskusteluja edistymisestään ja koulutusohjelmastaan säännöllisesti. Arviointi toteutetaan henkilökohtaisen koulutussuunnitelman mukaisesti kouluttajan toimesta. Koulutuksen tukena suositellaan käytettäväksi lokikirjaa ja HUS:n käytössä olevaa koulutusportaalia.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos):

1. Okeson J.P.: Management of temporomandibular disorders and occlusion (Mosby)
2. Enlow D.H. & Hans M.G.: Essentials of Facial Growth (W.B. Saunders Company)
3. Proffit W.R.: Contemporary orthodontics (Mosby)
4. Proffit W.R.: White R.P. & Sarver D.M.: Contemporary treatment of dentofacial deformity (Mosby)
5. McNamara J.A. Jr. & Brudon W.L.: Orthodontics and dentofacial orthopedics (Needham Press, Inc)
6. Sariola H., Frilander M., Heino T., Jernvall J., Partanen J., Sainio K., Salminen M. & Thesleff I.: Solusta yksilöksi, Kehitysbiologia, luvut 1-4, 6 ja 15-18 (Duodecim)

Lehdet (kolmen edellisen vuoden ajalta):

Ortodontian keskeiset tutkimustulokset seuraavista lehdistä:

1. American Journal of Orthodontics
2. European Journal of Orthodontics

Koulutusyksikön järjestämä sivuosa-alueen kuulustelu:

1. Proffit W.R.: Contemporary orthodontics (Mosby)

KLINIINEN HAMMASHOITO

**Painotusalueena hammaslääketieteellinen diagnostiikka/
Hammaslääketieteellinen radiologia**

Koulutusohjelman vastuhenkilö:

Dosentti Jaakko Peltola
Hammaslääketieteen laitos
PL 41 (Mannerheimintie 172)
00014 Helsingin yliopisto
puh. (09) 191 27229, 0400 423 815
jaakko.peltola@helsinki.fi

Opetusohjelma käsittää yleiset opinnot ja hammaslääketieteellisen radiologian erikoisalan sekä sivualueiden opinnot. Opinnot koostuvat teoreettisista ja kliinisistä jaksoista.

Koulutusohjelman tavoitteet

Koulutusohjelman suoritettuaan hammaslääkäriin tulee

- tuntea alansa tautien yleisyys, etiologia ja patogeneesi
- tuntea hammassairauksien ehkäisy, diagnostiikka ja hoitoperiaatteet
- hallita alansa sairauksien radiologinen diagnostiikka
- hallita alansa radiologisissa tutkimuksissa käytettävät laitteistot ja menetelmät
- osata toteuttaa ja tulkita alansa vaativat radiologiset erikoistutkimukset
- hallita säteilysuojainsäädäntö ja lakisääteinen laadunvarmistus käytännössä
- kyetä jakamaan oman alansa tietoutta ja osallistua sen kehittämisen ja suunnittelutehtäviin
- olla perehtynyt terveydenhuollon hallintoon ja kyetä toimimaan yhteistyössä muun hammashoitohenkilöstön kanssa työryhmän johtajana tai sen jäsenenä.

Käytännön palvelu (3 vuotta)

Käytännön koulutuksesta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistollisen keskussairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään 9 kuukautta terveyskeskuksessa.

Sivuosa-alue

Suoritetaan suupatologian erikoisalaan liittyvänä sivuosa-alueen kuulusteluna.

Pääosa-alue

Terveyskeskus 9 kk

Kirurginen sairaala röntgen 18 kk (mahdollisesti osa ajasta muussa HUS:n rtg-yksikössä, esim. tutustuminen MRI kuvaukseen)

Terveyskeskus tai muu esim. yksityinen röntgenlaitos 9 kk.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta.

Koulutuspaikat ja kouluttajat:

<http://www.med.helsinki.fi> > opiskelu > erikoishammaslääkärikoulutus

Teoreettinen opetus (yhteensä 80 tuntia)

Teoriaopintoihin voi sisällyttää kurssimuotoista koulutusta yliopistojen jatko- ja täydennyskoulutuskeskuksissa, osallistumista kansainvälisiin kongresseihin ja muiden ulkopuolisten tahojen järjestämiin koulutustilaisuuksiin koulutuksen vastuuhenkilön ja/ toimikunnan hyväksynnän mukaisesti.

Kaikille koulutusohjelmille on laadittu yhteiset teoriaopinnot, joista voidaan valita hammaslääketieteellisen radiologian alaan mielekkäästi liittyvät vaihtoehdot.

Opiskelua ohjaavat yleiskurssit

- ATK-taidot, biostatistiikka
- tiedon hankkiminen ja arvioiminen
- epidemiologia, kansanterveystiede
- tutkimusmetodologia, kliininen tutkimus
- opetuksen teoria ja käytäntö
- hallinto, johtamistaito.

Biotieteiden ja lääketieteen yleiskurssit, jotka sisältävät hammaslääketieteellisen radiologian erikoishammaslääkäriin toimintaan läheisesti liittyvät aihepiirit kuten:

- pään ja kaulan embryologia, anatomia ja fysiologia
- solujen ja kudosten biokemia ja histologia

- farmakologia
- kivun ja infektioiden ehkäisy ja hoito
- immunologia ja sen yhteys suuontelon sairauksiin
- sisätaudit, infektioaudit, korva-, nenä- ja kurkkutaudit
- systeemisairauksien ilmentymät suuontelossa
- psykologia, sosiologia.

Erikoisalan ajankohtaiset kysymykset:

Hammaslääketieteellisen radiologian ja soveltuvin osin hammaslääketieteen eri alojen seminaarit ja koulutustilaisuudet ajankohtaisista aiheista.

Arviointi

Koulutuksen vaatimukset

- teoriakoulutuksen suorittaminen
- esitettävä tietty määrä suoritettuja vaativia radiologisia tutkimuksia
- tehtävä viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa (2 kirjallisena), osa vaihtoehtoisesti osallistumalla tutkimustyöhön
- osallistuttava laitoksen seminaareihin

Koulutuksen vastuhenkilö ja erikoistuva hammaslääkäri tekevät koulutussuunnitelman erikoistumista aloitettaessa. Erikoistuva hammaslääkäri pitää erikoistumisalakohtaista lokikirjaa koulutuksensa edistymisestä. Kouluttaja ja erikoistuva hammaslääkäri arvioivat yhdessä kunkin koulutusjakson tavoitteiden toteutumisen ja koulutuksen tuloksellisuuden.

Valtakunnallinen kuulustelu

Erikoistuvan hammaslääkärin tulee osallistua hammaslääketieteellisen radiologian loppukuulusteluun 1. koulutusvuoden aikana sekä suorittaa ennen valmistumistaan laajennettu, ”röntgenlaitoksen johtajan” säteilysuojelukuulustelu.

Kirjat (viimeisin painos)

1. Meurman J., Murtomaa H., Le Bell Y. & Autti H. (toim.): Radiologia, luku 4 kirjassa Hammaslääketieteen käsikirja Therapia Odontologica 2. painos (Academica kustannus)
2. Rosberg J.: Radiologia. Tekniikka ja diagnostiikka 2. painos (toiminimi Jukka Rosberg)
3. Soimakallio S., Kivisaari L., Manninen H., Svedström E. & Tervonen O. (toim): Radiologia (WSOY) luvut: 1; 2; 6.5; 8.1.3; 8.2; 8.4.1; 8.4.2; 9.1; 9.5; 12 (soveltuvin osin)
4. Langland, O.E., Langlais, R.P., McDavid, W.D. & DelBalso, A.M.: Panoramic radiology (Lea & Febiger),
5. DelBalso A.M.: Maxillofacial imaging, luvut 1, 2, 4-6, 8-20 (Saunders)
6. White S.C. & Pharoah M.J.: Oral radiology. Principles and interpretation (Mosby 2004)

Lehdet (kolmen edellisen vuoden ajalta)

1. Dentomaxillofacial Radiol
2. Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology and Endodontics

Lisäksi Säteilysuojelulainsäädäntö

- Säteilylaki (592/91) ja sen muutokset (1102/92, 1334/94, 490/97, 1142/98),
- Säteilyasetus (1512/91) ja sen muutokset (1598/94, 1143/98)
- STM:n asetus (423/2000)
- STUK:n ohjeet (ST-1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.8; 3.1, 3.6).
- Säteilyturvallisuus hammaslääketieteessä, STUK 1999.
- muut mahdolliset STUK-ohjeet, jotka ilmestyvät ennen tenttiä

Koulutusyksikön järjestämä sivuosa-alueen kuulustelu:

Kirjat:

1. Meurman J., Murtomaa H., Le Bell Y., Autti H. (toim.): Radiologia, luku 4 kirjassa Hammaslääketieteen käsikirja Therapia Odontologica, 2. painos, (Academica kustannus)
2. Rosberg J.: Radiologia. Tekniikka ja diagnostiikka, 2. painos (toiminimi Jukka Rosberg)
3. Langland, O.E., Langlais, R.P., McDavid, W.D. & DelBalso, A.M.: Panoramic radiology (Lea & Febiger)
4. White S.C. & Pharoah M.J.: Oral radiology. Principles and interpretation (Mosby 2004)

Lisäksi Säteilysuojelulainsäädäntö

- Säteilylaki (592/91) ja sen muutokset (1102/92, 1334/94, 490/97, 1142/98),
- Säteilyasetus (1512/91) ja sen muutokset (1598/94, 1143/98)
- STM:n asetus 423/2000)

- STUK:n ohjeet (ST-1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.8; 3.1, 3.6).
- Säteilyturvallisuus hammaslääketieteessä 1999
- muut mahdolliset STUK-ohjeet, jotka ilmestyvät ennen tenttiä

KLIININEN HAMMASHOITO

Painotusalueena hammaslääketieteellinen diagnostiikka/ Suupatologia

Koulutusohjelman vastuhenkilö:

Professori Jarkko Hietanen
Hammaslääketieteen laitos
PL 41 (Mannerheimintie 172)
00014 Helsingin yliopisto
Puh. (09) 191 27308
Sähköposti: jarkko.hietanen@helsinki.fi

Opetusohjelma käsittää yleiset opinnot sekä suupatologian erikoisalan ja sivualueiden opinnot. Opinnot koostuvat teoreettisista ja kliinisistä opinnoista/jaksoista.

Koulutusohjelman tavoitteet

Koulutusohjelman suoritettuaan hammaslääkärin tulee

- tuntea alansa tautien yleisyys, etiologia ja patogeneesi
- tuntea hammassairauksien ehkäisy, diagnostiikka ja hoitoperiaatteet
- hallita suupatologinen diagnostiikka
- hallita alansa tutkimuksissa käytettävät menetelmät ja laitteistot
- osata toteuttaa vaativat suupatologiset erikoistutkimukset
- kyetä jakamaan oman alansa tietoutta ja osallistua sen kehittämisen ja suunnittelutehtäviin
- olla perehtynyt terveydenhuollon hallintaan ja kyetä toimimaan yhteistyössä muun hammashoitohenkilöstön kanssa työryhmän johtajana tai sen jäsenenä.

Käytännön palvelu (3 vuotta)

Käytännön koulutuksesta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistollisen keskussairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään 9 kuukautta terveyskeskuksessa.

Sivuosa-alue

Suoritetaan hammaslääketieteellisen radiologian erikoisalaan liittyvänä sivuosa-alueen kuulusteluna.

Pääosa-alue

Pääosa-alueen käytännön palvelu tapahtuu HUSLAB:n erikoistumisvirassa. Opintosuunnitelma laaditaan yhteistyössä koulutusohjelman vastuhenkilön kanssa. Lyhin hyväksyttävä palvelujakso on 2 kk.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta.

Sivuosa-alueen toimipaikkakoulutus tapahtuu osallistumalla käytännön palvelun suorittamiseen valitun Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin toimialan järjestämiin esitelmiin, seminaareihin ja muihin koulutustilaisuuksiin koulutusajanjaksona.

Pääosa-alueen toimipaikkakoulutus

Koulutus on etupäässä seminaari- ja ryhmätyöskentelyä, minkä lisäksi omatoiminen opiskelu on oleellista.

Koulutukseen kuuluvat:

- Helsingin yliopiston hammaslääketieteen laitoksen kuukausittaiset seminaarit
- Helsingin yliopiston patologian osaston viikottaiset tapausseminaarit (ns. tiistai-meetingit) ja esitelmäsarja kliinisen patologian nykynäkymistä
- HUS:n Kirurgisen sairaalan kuukausittaiset klinispatologiset potilasseminaarit (PAD-meetingit).

Lisäksi toimipaikkakoulutus sisältää seuraavia kokonaisuuksia:

- yleispatologian ja suupatologian perusopinnot luentojen ja kurssien kertaus soveltuvin osin
- osallistuminen soveltuvin osin hammaslääketieteen laitoksen muiden oppialojen esitelmätilaisuuksiin.

Koulutusohjelmaan kuuluu viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa, joista kaksi kirjallisena. Osa voidaan korvata osallistumalla tieteelliseen tutkimustyöhön.

Koulutuspaikat ja kouluttajat:

<http://www.med.helsinki.fi> > opiskelu > erikoishammaslääkärikoulutus

Teoreettinen opetus (yhteensä 80 tuntia)

Teoreettisina kursseina voidaan käyttää hyväksi yliopistojen jatko- ja täydennyskoulutuskeskuksissa, yhdistysten ja kansainvälisyhteisöjen järjestämiä koulutustilaisuuksia, jotka vastuuhenkilö tai erikoishammaslääkäritoimikunta on hyväksynyt teoreettiseksi koulutukseksi.

Yleisopinnot

Kaikille koulutusohjelmille on laadittu yhteiset teoriaopinnot, joista voidaan valita suupatologiaan mielekkäästi liittyvät vaihtoehdot.

Opiskelua ohjaavat yleiskurssit

- ATK-taidot, biostatiikka
- tiedon hankkiminen ja arvioiminen
- epidemiologia, kansanterveystiede
- tutkimusmetodologia, kliininen tutkimus
- opetuksen teoria ja käytäntö
- hallinto, johtamistaito.

Biotieteiden ja lääketieteen yleiskurssit, jotka sisältävät kliinisen hammashoidon erikoishammaslääkäriin toimintaan läheisesti liittyvät aihepiirit

- pään ja kaulan embryologia, anatomia ja fysiologia
- solujen ja kudosten biokemia ja histologia
- kivun ja infektioiden ehkäisy ja hoito
- immunologia ja sen yhteys suuontelon sairauksiin
- sisätaudit, infektioaudit, korva-, nenä- ja kurkkutaudit
- systeemisairauksien ilmentymät suuontelossa.

Erikoisalakohdittaiset ajankohtaiset kysymykset:

- Suupatologiaan liittyvät koulutukset sekä soveltuvin osin hammaslääketieteen eri alojen seminaarit ja koulutustilaisuudet ajankohtaisista aiheista.

Lisäksi koulutukseen kuuluu sädeturvallisuuskoulutus (½ ov).

Arviointi

Koulutukseen kuuluvia vaatimuksia:

- teoriakoulutuksen suorittaminen
- esitettävä tietty määrä suoritettuja vaativia suupatologisia tutkimuksia
- tehtävä viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa (2 kirjallisena), osa vaihtoehtoisesti osallistumalla tutkimustyöhön
- osallistuttava laitoksen seminaareihin.

Erikoistumisen alussa koulutuksesta vastaava henkilö tekee yhdessä erikoistuvan hammaslääkäriin kanssa koulutussuunnitelman. Suunnitelmasta ilmenevät koulutuksen tavoitteet, koulutusajanjakso ja -paikat.

Erikoistuva hammaslääkäri pitää koulutuksensa ajan suupatologian alan lokikirjaa, josta käyvät ilmi koulutuksen kulloinenkin vaihe ja siihenastinen sisältö. Ajantasainen lokikirja auttaa seuraamaan yleisopinnojen sekä sivu- ja pääosa-alueen teoreettisten opintojen etenemistä ja erityisesti pääosa-alueen käytännön koulutuksen kattavuutta (suun ja leukojen alueen eri tyyppisiä patologisia muutoksia edustavien kudosten tutkimisen tasapainoinen jakautuminen) koulutusajan puitteissa.

Vastuuhenkilö ja erikoistuva hammaslääkäri arvioivat säännöllisin väliajoin koulutuksen alussa asetettujen tavoitteiden täyttymistä. Erikoistuva hammaslääkäri arvioi suunnitelman täyttymistä kouluttajan/kouluttajiansa osalta.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Underwood J.C.E.: General and systemic pathology (Churchill Livingstone).
2. Neville B.W., Damm D.D., Allen C.M. & Bouquot J.E.: Oral & maxillofacial pathology (Saunders)

3. Miettinen M.: Diagnostic soft tissue pathology (Churchill Livingstone)
4. Kramer I.R.H., Pindborg J.J. & Shear M.: Histological typing of odontogenic tumours. WHO, International Histological Classification of Tumours (Springer-Verlag)
5. Seifert G. in collaboration with pathologists in 6 countries: Histological typing of salivary gland tumours. WHO, International Histological Classification of Tumours (Springer-Verlag).
6. Pindborg J.J., Reichart P.A., Smith C.J. & van der Waal I. in collaboration with L.H. Sobin and pathologists in 9 countries: Histological typing of cancer and precancer of the oral mucosa. WHO, International Histological Classification of Tumours (Springer-Verlag)
7. Barnes L., Eveson J.W., Reichart P. & Sidransky D.: WHO Classification of Tumours. Pathology & Genetics. Head and neck tumours (IARC Press)
8. Fletcher C.D.M., Unni K.K., Mertens F. in collaboration with the IAP: WHO Classification of Tumours. Pathology & Genetics. Tumours of soft tissue and bone (IARC Press) (soveltuvin osin).

Lehdet: (kolmen edellisen vuoden ajalta)

1. Journal of Oral Pathology and Medicine
2. Oral Diseases
3. Oral Oncology
4. Journal of Dental Research (soveltuvin osin)
5. Suomen Hammaslääkärilehti (soveltuvin osin)
6. Duodecim (soveltuvin osin)

Koulutusyksikön järjestämä sivuosa-alueen kuulustelu:

1. Neville B.W., Damm D.D., Allen C.M. & Bouquot J.E.: Oral & maxillofacial pathology (Saunders) (viimeisin painos)

KLIININEN HAMMASHOITO **Painotusalueena kariologia ja endodontia**

Koulutusohjelman vastuhenkilö:

Professori Jukka H. Meurman
Hammaslääketieteen laitos
PL 41 (Mannerheimintie 172)
00014 Helsingin yliopisto
Puh: (09) 191 27272 tai 050 4270 338
jukka.meurman@hus.fi

Koulutusohjelman tavoitteet

Kariologian ja endodontian painotusalueella tavoitteena on oppia ymmärtämään, diagnosoimaan ja hoitamaan erikoissairaanhoidon lähetettyjen, vaativaa tasoa edustavien potilaiden erikoisalakohtaisia ongelmia kokonaisvaltaisesti, osana terveydenhuollon tiimiä. Koulutusohjelman puitteissa opiskelija perehtyy suu- ja leukasairauksien klinikassa mm. hammasperäisten infektioiden hoitamiseen lääketieteellisillä riskipotilailla sekä syöpäpotilaiden hammaslääketieteelliseen kuntoutukseen. Oman osa alueen muodostaa yleisanestesiassa tapahtuva hammashoito. Perehtyminen diagnostisesti ja hoidollisesti vaikeisiin hammasmuutoksiin kuten eroosiot ja vaativiin endodontisiin ongelmapotilaisiin muodostavat myös tärkeän osan koulutustavoitteista. Yliopistosairaalan ulkopuolisessa koulutusjaksossa tulee vastaavasti perehtyä avosektorin erikoisalakohtaisten potilaiden hoitoon.

Käytännön palvelu (3 vuotta)

Käytännön koulutuksesta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistollisen keskussairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään 9 kuukautta terveystieteiden keskuksessa.

Sivuosa-alue

Kariologian ja endodontian sivuosa-alueen palveluksi soveltuu hyvin parodontologia, protetiikka ja purentafysiologia tai muu hammaslääketieteen yksilöllisesti kouluttajan kanssa sovittava erikoisala.

Pääosa-alue

Pääosa-alueen palvelun painopiste on sairaalapalvelussa, mikä HUS:n alueella suoritetaan käytännössä HUS:n suu- ja leukasairauksien klinikassa.

Kliininen koulutus tapahtuu HUS:n Kirurgisen sairaalan suu- ja leukasairauksien klinikan ja Helsingin kaupungin terveyskeskuksen erikoistumisviroissa. Koulutus on täysipäiväistä ja pitää sisällään pääosin koulutusyksikköön lähetettyjen potilaiden hoitamista, poliklinikkapalvelua sekä päivystystä. Opintosuunnitelma laaditaan yhteistyössä kouluttajien ja koulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä.

Sivuosa-alueen toimipaikkakoulutus tapahtuu osallistumalla kliinisen hammashoidon sivuosa-alueiden esitelmiin, seminaareihin ja muihin koulutustilaisuuksiin koulutusajanjaksona.

Pääosa-alueen aikana toimipaikkakoulutus on etupäässä seminaari- ja ryhmätyöskentelyä. Näihin kuuluvat mm. viikoittaiset klinikkameetingit, joiden yhteydessä pidetään potilastapauksiin liittyviä esitelmää ja kirjallisuusseminaareja sekä perehdytään ulkopuolisten asiantuntijoiden luennoimiin aiheisiin.

Koulutuspaikat ja kouluttajat:

<http://www.med.helsinki.fi> > opiskelu > erikoishammaslääkärikoulutus

Teoreettinen opetus (yhteensä 80 tuntia)

Teoriaopintoihin voi sisällyttää kurssimuotoista koulutusta yliopistojen jatko- ja täydennyskoulutuskeskuksissa, osallistumista kansainvälisiin kongresseihin ja muiden ulkopuolisten tahojen järjestämiin koulutustilaisuuksiin koulutuksen vastuuhenkilön ja/ toimikunnan hyväksynnän mukaisesti.

Erikoistumiskoulutukseen liittyy kirjallinen työ koulutuksen vastuuhenkilön tai kouluttajien kanssa sovitusta aiheesta. Suositeltavaa on, että erikoistuva hammaslääkäri osallistuu johonkin meneillään olevaan tutkimushankkeeseen syventäen siten tietämystään. Kirjallinen työn laaditaan sitten ko. hankkeen puitteissa kansainvälisenä tai kansallisena julkaisuna.

Yleisopinnot

Kaikille hammaslääketieteen koulutusohjelmille on laadittu yhteiset teoriaopinnot, joista voidaan valita kariologiaan ja endodontiaan mielekkäästi liittyvät opinnot.

Opiskelua ohjaavat yleiskurssit:

- ATK-aidot, biostatistiikka
- tiedon hankkiminen ja arviointi
- epidemiologia, kansanterveystiede
- tutkimusmetodologia, kliininen tutkimus
- hallinto, johtamistaito

Biotieteiden ja lääketieteen yleiskurssit, jotka sisältävät kliinisen hammashoidon erikoishammaslääkäriin toimintaan läheisesti liittyvät aihepiirit:

- pään ja kaulan embryologia, anatomia ja fysiologia
- solujen ja kudosten biokemia ja histologia
- pediatria
- genetiikka
- kivun ja infektioiden ehkäisy ja hoito
- analgesia, anestesia
- mikrobiologia, immunologia
- korva- nenä- ja kurkkutaudit
- psykologia
- farmakologia

Lisäksi koulutukseen kuuluu sädeturvallisuuskoulutus (½ ov).

Arviointi

Arvioinnissa käytetään strukturoitua, HUS:n kirurgian toimialan hyväksymää koulutusportfolio-ohjelmaa ja kliinistä lokikirjaa. Arviointi on koko koulutusajan jatkuva prosessi.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin pianos)

1. Fejerskov O, Kidd E (toim.). Dental caries – the disease and its clinical management. Blackwell-Munksgaard 2003

2. Ekstrand J, Fejerskov O, Silverstone LM (toim.). Fluoride in dentistry. Munksgaard 1996
3. Haapasalo M., Endal U. & Friedman S. (Eds): Visual endodontics curriculum: An interactive DVD-ROM (Quintessence Publishing)

Lehdet (Kolmen edellisen vuoden ajalta painotusalueelle soveltuvien osien)

1. Caries Research
2. Dental Traumatology
3. European Journal of Oral Sciences
4. Endodontic Topics: Endodontology and medically compromised patients. Vol 4, March 2003.
5. International Endodontic Journal
6. Suomen Hammaslääkärilehti

Koulutusyksikön järjestämä sivuosa-alueen kuulustelu:

Kirjat (viimeisin painos)

1. Fejerskov O, Kidd E (toim.). Dental caries – the disease and its clinical management. Blackwell-Munksgaard 2003
2. Haapasalo M., Endal U. & Friedman S. (Eds): Visual endodontics curriculum: An interactive DVD-ROM (Quintessence Publishing)

Lehdet (Kolmen edellisen vuoden ajalta painotusalueelle soveltuvien osien)

1. Caries Research
2. Dental Traumatology
3. Endodontic Topics: Endodontology and medically compromised patients. Vol 4, March 2003.
4. Suomen Hammaslääkärilehti

KLIININEN HAMMASHOITO **Painotusalueena lasten hammashoito**

Koulutusohjelman vastuhenkilö:

Professori Satu Alaluusua
Hammaslääketieteen laitos
PL 41 (Mannerheimintie 172)
00014 Helsingin yliopisto
Puh. (09) 191 27314 tai 050 4271455
satu.alaluusua@helsinki.fi

Opetusohjelma käsittää yleiset opinnot sekä lasten hammashoidon erikoisalan ja sivualueiden opinnot. Opinnot koostuvat teoreettisista ja kliinisistä opinnoista/jaksoista.

Koulutusohjelman tavoitteet

Koulutusohjelman suoritettuaan hammaslääkäriin tulee

- olla perehtynyt lasten ja nuorten hammashoitoon sen kaikilta osa-alueilta
- osata toteuttaa alansa vaativa erikoishoito yhteistyössä muiden hammaslääketieteen ja lääketieteen erikoisalojen kanssa
- osata toimia asiantuntijana lasten ja nuorten hyvinvointia koskevissa moniammatillisissa ryhmissä
- pystyä jakamaan oman alansa tietoutta hammaslääkäreille ja muille terveydenhuollon ammattilaisille
- pystyä osallistumaan oman alansa tutkimukseen

Käytännön palvelu (3 vuotta)

Käytännön palvelu on pääsääntöisesti valvottua hoitopalvelujen tuottamista. Kliininen koulutus tapahtuu HUS:n Lasten ja nuorten sairaalassa, terveyskeskuksessa ja/tai muussa vastaavassa terveyspalveluja antavassa yksikössä.

Käytännön koulutuksesta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistollisen keskussairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään 9 kuukautta terveyskeskuksessa.

Sivuosa-alueet

Sivuosa-alueen käytännön palvelu tapahtuu valinnaisilla, koulutusohjelmaan sopivilla, pääosa-alueen koulutusta täydentävillä aloilla seuraamalla tai tuottamalla ko. alojen palveluja.

Pääosa-alue

Käytännön palvelu tapahtuu pääsääntöisesti HUS:n Lasten ja nuorten sairaalassa suu- ja leukasairauksien yksikön erikoistumisvirassa ja terveyskeskuksessa tai muussa vastaavassa yksikössä. Koulutus on täysipäiväistä ja pitää sisällään Lasten ja nuorten sairaalassa hoidossa olevien potilaiden sekä sinne erikois- ja erityistason hammashoitoa varten lähetettyjen lasten ja nuorten hoidon. Käytännön palveluun sisältyy mm. lasten ja nuorten hammashoito sedaatioissa ja yleisanestesiassa, somaattisesti tai psyykkisesti sairaiden sekä vammaisten lasten ja nuorten hammashoito ja oraalimotorinen hoito. Terveyskeskuksessa tai muussa vastaavassa yksikössä koulutuksessa oleva hoitaa erityistason lapsipotilaita. Opintosuunnitelma laaditaan yhteistyössä koulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta.

Sivuosa-alueen toimipaikkakoulutus tapahtuu osallistumalla kliinisen hammashoidon sivuosa-alueiden esitelmiin, seminaareihin ja muihin koulutustilaisuuksiin koulutusajanjaksona.

Pääosa-alueen aikana toimipaikkakoulutus on etupäässä seminaari- ja ryhmätyöskentelyä. Näihin kuuluvat mm. viikoittaiset hoidonsuunnitteluseminaarit, joiden yhteydessä pidetään potilastapauksiin liittyviä esitelmiä ja kirjallisuusseminareja.

Lisäksi toimipaikkakoulutus sisältää:

- lasten hammashoidon perusopintojen luentojen ja kurssien kertaus soveltuvin osin
- osallistuminen soveltuvin osin HUS:n Kirurgisessa sairaalassa, Lasten ja nuorten sairaalassa ja Helsingin yliopiston hammaslääketieteen laitoksella järjestettäviin muiden oppialojen seminaareihin ja esitelmätilaisuuksiin.

Koulutuspaikat ja kouluttajat:

<http://www.med.helsinki.fi> > opiskelu > erikoishammaslääkärikoulutus

Teoreettinen opetus (yhteensä 80 tuntia)

Teoriaopintoihin voi sisällyttää kurssimuotoista koulutusta yliopistojen jatko- ja täydennyskoulutuskeskuksissa, osallistumista kansainvälisiin kongresseihin ja muiden ulkopuolisten tahojen järjestämiin koulutustilaisuuksiin koulutuksen vastuuhenkilön ja/ toimikunnan hyväksynnän mukaisesti.

Yleisopinnot

Kaikille hammaslääketieteen koulutusohjelmille on laadittu yhteiset teoriaopinnot, joista voidaan valita pedodontiaan mielekkäästi liittyvät opinnot.

Opiskelua ohjaavat yleiskurssit:

- ATK-aidot, biostatistiikka
- tiedon hankkiminen ja arviointi
- epidemiologia, kansanterveystiede
- tutkimusmetodologia, kliininen tutkimus
- hallinto, johtamistaito

Biotieteiden ja lääketieteen yleiskurssit, jotka sisältävät kliinisen hammashoidon erikoishammaslääkärin toimintaan läheisesti liittyvät aihepiirit:

- pään ja kaulan embryologia, anatomia ja fysiologia
- solujen ja kudosten biokemia ja histologia
- pediatria
- genetiikka
- kivun ja infektioiden ehkäisy ja hoito
- analgesia, anestesia
- mikrobiologia, immunologia
- korva- nenä- ja kurkkutaudit
- psykologia
- farmakologia

Ajankohtaiset kysymykset

Lasten hammashoitoon liittyvät koulutustilaisuudet ja soveltuvien osin hammaslääketieteen eri alojen ja pediatrian seminaarit ajankohtaisista aiheista.

Lisäksi koulutukseen kuuluu sädeturvallisuuskoulutus (½ ov).

Arviointi

Koulutukseen kuuluvia vaatimuksia:

- teoreettisen koulutuksen suorittaminen
- kymmenen valmiiksi hoidetun, vaativaa hoidon suunnittelua ja toteutusta edellyttävän potilastapauksen esittely
- erikseen sovittavat kirjallisuustutkielmat
- lopputyönä laajempi gradu-tyyppinen tutkielma tai tieteellinen artikkeli

Erikoistumisen alussa koulutuksesta vastaava henkilö tekee yhdessä erikoistuvan hammaslääkärin kanssa koulutussuunnitelman. Suunnitelmasta ilmenevät koulutuksen tavoitteet, koulutusajanjaksot ja -paikat. Erikoistuva hammaslääkäri pitää koulutuksensa ajan lasten hammashoidon alan lokikirjaa, josta käyvät ilmi koulutuksen kulloinenkin vaihe ja siihenastinen sisältö. Ajantasainen lokikirja auttaa seuraamaan yleisopintojen sekä sivu- ja pääosa-alueen teoreettisten opintojen etenemistä ja erityisesti pääosa-alueen käytännön koulutuksen kattavuutta.

Vastuuhenkilö ja erikoistuva hammaslääkäri arvioivat säännöllisin väliajoin koulutuksen alussa asetettujen tavoitteiden täyttymistä. Erikoistuva hammaslääkäri arvioi suunnitelman täyttymistä kouluttajan/kouluttajien osalta.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Koch G & Poulsen S: Pediatric dentistry- A clinical approach. (Munksgaard)
2. Welbury R: Paediatric dentistry. (Oxford)
3. Fejerskov O & Kidd E: Dental caries: the disease and its clinical management. (Oxford)
4. Andreasen J, Bakland L & Andreasen F: Traumatic dental injuries: A Manual (Malden)
5. Sariola H, Frilander M, Heino T, Jernvall J, Partanen J, Sainio K, Salminen M & Thesleff I: Solusta yksilöksi, Kehitysbiologia, luvut 1-4, 6 ja 15-18 (Duodecim)
6. Thilander B & Rönning O: Introduction to orthodontics (Gothia)
7. Raivio K & Siimes MA: Lastentaudit (Duodecim)

Lehdet (kolmen viimeisen vuoden ajalta)

1. Pediatric Dentistry
2. International Journal of Paediatric Dentistry
3. European Archives of Paediatric Dentistry (vuoden 2005 loppuun European Journal of Paediatric Dentistry)
4. Journal of Clinical Pediatric Dentistry
5. Dental Traumatology
6. Suomen Hammaslääkärilehti
7. Duodecim (soveltuvien osien)
6. Valitut artikkelit (www)

Koulutusyksikön järjestämä sivuosa-alueen kuulustelu:

Lasten hammashoidon sivuosa-alueeksi valitun kuulusteluvaatimuksena ovat viimeiset painokset **kirjoista:**

1. Koch G & Poulsen S: Pediatric dentistry - A clinical approach. (Munksgaard)
2. Welbury R: Paediatric dentistry (Oxford)
2. Andreasen J, Bakland L & Andreasen F: Traumatic Dental Injuries: A Manual. (Malden)
3. Sariola H, Frilander M, Heino T, Jernvall J, Partanen J, Sainio K, Salminen M & Thesleff I: Solusta yksilöksi, Kehitysbiologia, luvut 1-4, 6 ja 15-18 (Duodecim)

Lehdet (kolmen viimeisen vuoden ajalta):

1. Pediatric Dentistry
2. International Journal of Paediatric Dentistry
3. European Archives of Paediatric Dentistry (vuoden 2005 loppuun European journal of Paediatric Dentistry)
4. Valitut artikkelit (www)

KLINIINEN HAMMASHOITO

Painotusalueena parodontologia

Koulutusohjelman vastuuhenkilö:

Professori Veli-Jukka Uitto
Hammaslääketieteen laitos

PL 41 (Mannerheimintie 172)
00014 Helsingin yliopisto
puh. (09) 191 25441, (09) 191 27218

Koulutusohjelman tavoitteet

Koulutusohjelman suoritettuaan hammaslääkärin tulee

- tuntee parodontalisairauksien ja peri-implantiittien alansa tautien yleisyys, etiologia ja patogeenesi
- tuntee parodontalisairauksien ja peri-implantiittien ehkäisy, diagnostiikka ja hoitoperiaatteet
- tuntee parodontalisairauksien ja yleissairauksien yhteys
- ymmärtää parodontologisen / peri-implantologisen tutkimuksen periaatteet ja käyttämät menetelmät
- kyetä jakamaan oman alansa tietoutta ja osallistua sen kehittämisen- ja suunnittelutehtäviin
- olla perehtynyt terveydenhuollon hallintoon ja kyetä toimimaan yhteistyössä muun hammashoito- /terveydenhuoltohenkilöstön kanssa työryhmän johtajana ja sen jäsenenä
- omaksua jatkuvan oppimisen taidot ja kyky arvioida kriittisesti omaa toimintaansa

Käytännön palvelu (3 vuotta)

Käytännön koulutuksesta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistollisen keskussairaalan ulkopuolella, josta vähintään 9 kuukautta terveyskeskuksessa.

Sivuosa-alue

Parodontologian sivuosa-alueen palveluksi soveltuu hyvin kariologia ja endodontia, protetiikka ja purenna kuntoutus tai muu hammaslääketieteen yksilöllisesti kouluttajan /koulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa sovittava erikoisala

Pääosa-alue

Kliininen koulutus tapahtuu HUS:n Kirurgisen sairaalan suu- ja leukasairauksien klinikan ja Helsingin kaupungin terveyskeskuksen erikoistumisviroissa. Koulutus on täysipäiväistä ja pitää sisällään pääosin koulutusyksiköiden lähetettyjen potilaiden hoitamista, poliklinikkapalvelua sekä päivystystä. Opintosuunnitelma laaditaan yhteistyössä kouluttajien ja koulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoitus on syventää tietämystä erikoisalasta. Opiskelijan tulee osallistua parodontologian oppialan viikoittaisiin seminaareihin edellä mainituissa, molemmissa koulutusyksiköissä

- kirjallisuusseminaarit, tutkimusseminaarit
- hoidonsuunnitteluseminaarit, joiden yhteydessä potilastapauksiin liittyviä lyhyitä esityksiä mm. seuraavista aiheista:
 - parodontiittipotilaan tutkiminen, diagnostiikka ja hoitosuunnitelma
 - bakteeridiagnostiikan erityiskysymykset
 - yleissairaudet ja niiden lääkitys
 - mikrobilääkkeet ja mikrobilääkeprofylaksia
 - kirurgiset hoitokeinot
 - purenna rekonstruktio (proteettinen/ ortodontinen)
 - implantologia.

Koulutusohjelmaan kuuluu viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa, joista kaksi kirjallisena. Osa voidaan korvata osallistumalla tieteelliseen tutkimustyöhön.

Koulutuspaikat ja kouluttajat:

<http://www.med.helsinki.fi> > opiskelu > erikoishammaslääkärikoulutus

Teoreettinen opetus (yhteensä 80 tuntia)

Teoreettisina kursseina voidaan käyttää hyväksi yliopistojen jatko- ja täydennyskoulutuskeskuksissa, yhdistysten ja kansainvälisten yhteisöjen järjestämiä koulutustilaisuuksia, jotka vastuuhenkilö tai erikoishammaslääkäritoimikunta on hyväksynyt teoreettiseksi koulutukseksi.

Yleisopinnot

Kaikille koulutusohjelmille on laadittu yhteiset teoriaopinnot, joista voidaan valita erikoisalaan mielekkäästi liittyvät vaihtoehdot

Opiskelua ohjaavat yleiskurssit

- tiedon hankkiminen (mm. kirjaston käyttö)
- epidemiologia, kansanterveystiede

- hallinto, johtamistaito
- ATK- taidot ja tilastointi

Biotieteiden ja lääketieteen yleiskurssit, jotka sisältävät kliinisen hammashoidon erikoishammaslääkärin toimintaan läheisesti liittyvät aihepiirit:

- pään ja kaulan anatomia
- mikrobiologia, immunologia
- solubiologia, genetiikka
- analgesia, anestesia
- sisätaudit, infektioaudit, korva-, nenä- ja kurkkutaudit
- psykologia
- farmakologia.

Erikoisalan ajankohtaiset kysymykset:

Parodontologiaan liittyvät koulutustilaisuudet sekä soveltuvin osin hammaslääketieteen eri alojen seminaarit ajankohtaisista aiheista.

Lisäksi koulutukseen kuuluu sädeturvallisuuskoulutus (½ ov).

Arviointi

Koulutusvaatimukset:

- teoriakoulutuksen suorittaminen
- esitettävä tietty määrä valmiiksi hoidettuja potilastapauksia, joista osa vaativaa kokonaisuhoitosuunnittelua edellyttäviä hoitoja
- tehtävä viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa (2 kirjallisena), osa vaihtoehtoisesti osallistumalla tieteelliseen tutkimustyöhön
- osallistuttava laitoksen seminaareihin

Koulutuksen seurannassa ja arvioinnissa käytetään strukturoitua HUS:n kirurgian toimialan hyväksymää koulutusportaalia ja lokikirjaa. Arviointi suoritetaan yhteistyössä koulutusvastaavan ja kouluttajien kanssa.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Carranza F.A. & Newman M.G. (Eds.): Clinical periodontology (Saunders)
2. Lindhe J., Karring T. & Lang N.P. (Eds.): clinical periodontology and implant dentistry (Munksgaard)

Lehdet (kolmen edellisen vuoden ajalta)

1. Journal of Periodontology
2. Journal of Clinical Periodontology
3. Periodontology 2000.
4. Annals of Periodontology

Koulutusyksikön järjestämä sivuosa-alueen kuulustelu:

Kirjat (viimeisin painos)

1. Carranza F.A. & Newman M.G. (Eds.): Clinical periodontology (Saunders)

Lehdet (kolmen edellisen vuoden ajalta)

1. Journal of Periodontology. Vain teemanumerot ja katsausartikkelit
2. Journal of Clinical Periodontology. Vain teemanumerot ja katsausartikkelit
3. Periodontology 2000.
4. Annals of Periodontology

KLIININEN HAMMASHOITO

Painotusalueena protetiikka ja parentafysiologia

Koulutusohjelman vastuhenkilö:

Professori Mauno Könönen
Hammaslääketieteen laitos
PL 41 (Mannerheimintie 172)
00014 Helsingin yliopisto
Puh. (09) 191 27282
mauno.kononen@helsinki.fi

Koulutusohjelman tavoitteet

Erikoistunut hammaslääkäri tuntee parentaelimen toimintahäiriöiden, leukanivelen sairauksien ja pään alueen kiputilojen erityispiirteet ja hallitsee niiden hoidon. Koulutusohjelmasta valmistunut hammaslääkäri hallitsee moniongelmaiset, tavallista vaikeammat proteettiset hoidot, tuntee hoitoihin liittyvät hammaslaboratoriotekniikat ja osaa valita kuhunkin hoitoratkaisuun parhaiten soveltuvat materiaalit. Erikoistuneen hammaslääkäriin tulee kyetä toimimaan erikoisalana konsultaatiotehtävissä ja toimimaan yhteistyössä muun terveydenhuoltohenkilöstön kanssa.

Käytännön palvelu (3 vuotta)

Käytännön koulutuksesta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistollisen keskussairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään 9 kuukautta terveyskeskuksessa.

Sivuosa-alue

Koulutukseen sisältyvä sivuosa-alue sovitaan yksilöllisesti kouluttajan /koulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa

Pääosa-alue

Protetiikan ja parentafysiologian käytännön palvelu on hoitopalvelujen tuottamista, johon sisältyy oman erikoisalana vaativien potilastapausten diagnostiikka, hoidon suunnittelu ja sen toteutus siten, että ne kattavat kaikki protetiikan ja parentatoimintahäiriöiden keskeiset osa-alueet. Käytännön palvelu suunnitellaan yhdessä kliinisestä toiminnasta vastaavan henkilöstön kanssa.

Kliininen koulutus tapahtuu HUS:n Kirurgisen sairaalan suu- ja leukasairauksien klinikan ja Helsingin kaupungin terveyskeskuksen erikoistumisviroissa. Koulutus on täysipäiväistä ja pitää sisällään pääosin koulutusyksiköiden lähetettyjen potilaiden hoitamista, poliklinikkapalvelua sekä päivystystä.

Opintosuunnitelma laaditaan yhteistyössä kouluttajien ja koulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalalta.

Sivuosa-alueen toimipaikkakoulutus tapahtuu osallistumalla kliinisen hammashoidon sivuosa-alueiden esitelmiin, seminaareihin ja muihin koulutustilaisuuksiin koulutusajanjaksona.

Pääosa-alueen aikana toimipaikkakoulutus on etupäässä seminaari- ja ryhmätyöskentelyä. Näihin kuuluvat mm. viikoittaiset hoidonsuunnitteluseminaarit, joiden yhteydessä pidetään potilastapauksiin liittyviä esitelmiä ja kirjallisuusseminareja.

Koulutuspaikat ja kouluttajat:

<http://www.med.helsinki.fi> > opiskelu > erikoishammaslääkärikoulutus

Teoreettinen opetus (yhteensä 80 tuntia)

Teoreettisina kursseina voidaan käyttää hyväksi yliopistojen jatko- ja täydennyskoulutuskeskuksissa, yhdistysten ja kansainvälisten yhteisöjen järjestämiä koulutustilaisuuksia, jotka vastuuhenkilö tai erikoishammaslääkäritoimikunta on hyväksynyt teoreettiseksi koulutukseksi.

Yleisopinnot

Kaikille koulutusohjelmille on laadittu yhteiset teoriaopinnot, joista voidaan valita erikoisalaan mielekkäästi liittyvät vaihtoehdot

Opiskelua ohjaavat yleiskurssit

- tiedon hankkiminen (mm. kirjaston käyttö)
- epidemiologia, kansanterveystiede
- hallinto, johtamistaito
- ATK- taidot ja tilastointi

Biotieteiden ja lääketieteen yleiskurssit, jotka sisältävät kliinisen hammashoidon erikoishammaslääkäriin toimintaan läheisesti liittyvät aihepiirit:

- pään ja kaulan anatomia
- mikrobiologia, immunologia
- solubiologia, genetiikka
- analgesia, anestesia
- sisätaudit, infektioaudit, korva-, nenä- ja kurkkutaudit
- psykologia

- farmakologia.

Erikoisalan ajankohtaiset kysymykset:

Protetiikkaan ja purentafysiologiaan liittyvät koulutustilaisuudet sekä soveltuvin osin hammaslääketieteen eri alojen seminaarit ajankohtaisista aiheista.

Lisäksi koulutukseen kuuluu sädeturvallisuuskoulutus (½ ov).

Arviointi

Oppialan vastuuhenkilö seuraa laaditun opintosuunnitelman toteutumista sekä arvio erikoistuvan hammaslääkärin opintojen edistymistä.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat: (viimeisin painos)

1. Okeson J.P.: Management of temporomandibular disorders and occlusion (Mosby)
2. Öwall B., Käyser A.F. & Carlsson G.E.: Prosthodontics. Principles and management strategies (Mosby-Wolfe)
3. Shillingburg H.T., Jacobi R. & Brackett S.E.: Fundamentals of tooth preparations for cast metal and porcelain restorations (Quintessence)
4. O'Brien W.J.: Dental materials and their selection (Quintessence) uusin painos
5. Naert I., Van Steenberghe D. & Worthington P.: Osseointegration in oral rehabilitation. An introductory textbook (Quintessence)
6. Carlsson S., Nilner K. & Dahl B. (Eds.): A textbook of fixed prosthodontics. The Scandinavian approach (Förlagshuset Gothia)

Lehdet: (kolmen edellisen vuoden ajalta)

1. International Journal of Prosthodontics
2. Clinical Oral Implants Research
3. Journal of Oral Rehabilitation
4. Journal of Craniomandibular Practice

Koulutusyksikön järjestämä sivuosa-alueen kuulustelu:

Kirjat: (viimeisin painos)

1. Okeson J.P.: Management of temporomandibular disorders and occlusion (Mosby)
2. Öwall B., Käyser A.F. & Carlsson G.E.: Prosthodontics. Principles and management strategies (Mosby-Wolfe)

Lehdet: (kolmen edellisen vuoden ajalta)

1. International Journal of Prosthodontics
2. Clinical Oral Implants Research
3. Journal of Oral Rehabilitation
4. Journal of Craniomandibular Practice

MUUT SIVUOSA-ALUEEN KUULUSTELUVAIHTOEHDOT

Valtakunnallisen kuulustelun lisäksi kliiniseen hammashoitoon erikoistuvan tulee osallistua kahteen oman yliopiston järjestämään ns. sivuosa-alueiden kuulusteluun. Kuulustelujen kysymykset laaditaan kahdelta muulta kliinisen hammashoidon painotusalueelta. Kuitenkin toinen kuulusteluista voi olla myös muulta hammaslääketieteen erikoisalalta. Sivusa-alueena voi tenttiä myös suulääketieteen ja suun mikrobiologian alueen.

Suulääketiede

1. Burket, L.W. et al.: Burket's oral medicine: diagnosis and treatment (Lippincott)

Suun mikrobiologia

Kirjat

1. Marsh & Martin: Oral microbiology (Elsevier Group)
3. Huovinen P. ym: Mikrobiologia ja infektiosairaudet, kirja 1 ja 2 (Duodecim)

Lehdet

1. Oral Microbiology and Immunology

SUU- JA LEUKAKIRURGIA

Koulutusohjelman vastuhenkilö:

Professori Christian Lindqvist
Hammaslääketieteen laitos
PL 41 (Mannerheimintie 172)
00014 Helsingin yliopisto
sekä Kliininen laitos
Kirurgian osasto
Leukakirurgian klinikka
Kirurginen sairaala
PL 263 (Kasarmikatu 11–13)
00029 HUS
Puh. (09) 471 88441
christian.lindqvist@helsinki.fi ja christian.lindqvist@hus.fi

Suu- ja leukakirurgian erikoishammaslääkärin koulutusohjelma on kuusivuotinen, johon sisältyy 9 kk terveyskeskuspalvelu. Hammaslääketieteen muista erikoisaloista poiketen suu- ja leukakirurgian koulutusohjelman tulee sisältää myös lääketieteen perustutkinnon opinnot (kliiniset opinnot n. 150 opintoviikkoa). Suorittaakseen lääkärin perustutkintoon kuuluvat opinnot henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti tarvitsee erikoistuva opiskeluaikaa yhteensä n. 2½ vuotta. Mikäli suu- ja leukakirurgiaan erikoistuva on jo suorittanut lääkärin perustutkinnon aiemmin, voidaan tämä hakemuksesta laskea koulutusohjelmassa hyväksi. Helsingin yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa on voimassa periaatepäätös: Tiedekunta voi hakemuksesta valita 0-2 Suomessa lääketieteellisissä tiedekunnissa lääketieteen- tai hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinnon suorittanutta, jonka tavoitteena ensisijaisesti on suu- ja leukakirurgiaan erikoistuminen tai toissijaisesti jokin muu hammaslääketieteen tai lääketieteen ala, ilman valintakuulustelua opiskelemaan toista lisensiaatin tutkintoa varten. Valinta perustuu hakijan aikaisempaan opintomenestykseen, tutkimustoimintaan ja työkokemukseen. Tämän perusteella erikoistumiskoulutukseen etuoikeutettuja ovat ne henkilöt, jotka yllä olevan perusteella ovat suorittaneet myös lääketieteen perustutkinnon.

Tavoitteet

Koulutusohjelman suoritettuaan suu- ja leukakirurgian erikoishammaslääkärin tulee suorittaa itsenäisesti alansa tehtävistä ja omat tätä varten riittävät tiedot:

1. leukaluiden ja kasvojen traumausten kirurgiasta ym. hoidosta rekonstruktioineen
2. suun ja leukojen pahanlaatuisten kasvainten kirurgiasta rekonstruktioineen (mukaan lukien mikrokirurgiset rekonstruktiot)
3. leukanivelen sairauksista ja niiden kirurgisesta ja muusta hoidosta
4. leukojen ja kasvojen deformiteettien ja anomalioiden kokonaisvaltaisesta suunnittelusta ja kirurgiasta
5. dentoalveolaarisesta kirurgiasta
6. hammasperäisten infektioiden hoidosta
7. preproteettisesta kirurgiasta ja siihen liittyvästä implantologiasta
8. leukakystojen ja hyvänlaatuisten kasvainten kirurgiasta rekonstruktioineen
9. sylkirauhasten kirurgisista sairauksista
10. suun ja leukojen kroonisten kiputilojen hoidosta
11. suun limakalvosairauksista
12. tieteellisestä tutkimustyöstä suu- ja leukakirurgian alalla
13. niistä hammaslääketieteen osa-alueista, jotka suu- ja leukakirurgiassa ovat keskeisiä, kuten ortodontia, hammas-, leuka- ja kasvoprotetiikka, suupatologia, kirurgia, mukaan lukien plastiikkakirurgia, korva-, nenä- ja kurkkutaudit ja onkologia.

Käytännön palvelu (6 vuotta)

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Erikoistumiskoulutus (5 v 3 kk)

Erikoistumiskoulutuksen aikana suoritetaan lääketieteen opinnot. Erikoistumiskoulutuksessa kliininen osuus tapahtuu kokonaisuudessaan yliopistosairaalan suu- ja leukakirurgian klinikassa. Enintään yksi vuosi voidaan suorittaa erikoislääkärijohtoisella kotimaisen tai ulkomaisen sairaalan suu- ja leukakirurgian osastolla.

1. Erikoistuva tutkii ja hoitaa opettajiensa valvonnassa ja ohjauksessa itsenäisesti potilaita poliklinikalla, vuodeosastolla ja leikkaussalissa. Hoidossa pyritään siihen että kullakin potilaalla on vastuulääkärit, joista toinen on erikoistuja ja toinen seniorihammaslääkäri tai seniorilääkäri.

2. Erikoistuva osallistuu koko koulutuksen ajan suu- ja leukakirurgian päivystykseen primaaripäivystäjänä, loppuvaiheessa myös takapäivystäjänä.

3. Erikoistuva suorittaa itsenäisesti tai avustaa keskeisissä alaan liittyvissä kirurgisissa toimenpiteissä, joista pidetään kirjaa (lokikirja). Edellytetään, että koulutettavan erikoistumista seurataan HUS:n kirurgian toimialan koulutusportaalin kautta. Toimenpiteet vastaavat laadultaan ja määrältään soveltuvin osin niitä vaatimuksia joita edellytetään European Board of Oro-Maxillofacial Surgery Assessmentiä varten.

Jokaisella erikoistujalla on henkilökohtainen kouluttaja, joka säännöllisesti seuraa erikoistujan kehitystä kliinisessä työssä.

1. vuosi

Dentoalveolaarikirurgia:

- retinoituneet hampaat
- hyvänlaatuiset suun- ja leukojen kasvaimet
- infektiokirurgia
- limakalvosairaudet
- implantologia

2. vuosi

- Traumatologia

3. vuosi

Deformiteettikirurgia

- ortognaattinen kirurgia; hypo-, hyperplasiat, dentofakiaalinen kirurgia
- synnynnäiset deformiteetit; kraniofakiaalisten anomalioiden hoito, huuli-suulakihalkiokirurgia
- hankitut deformiteetit; posttraumaattisten deformiteettien hoito, ablatiivisen kirurgian jälkeinen sekundaarinen rekonstruktio
- Uniapnean hoito
- Leukanivelkirurgia
- Kipukirurgia

4. vuosi

Tuumori- ja rekonstruktiokirurgia;

- ablatiivinen kirurgia
- pehmyt- ja kovakudosrekonstruktiot
- mikrokirurgiset rekonstruktiot
- purennan kirurgiset rekonstruktiot.
- Hermovaurioiden kirurginen hoito
- Osteoradionekroosien hoito
- Sylkirauhassairaudet

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2-5 tuntia viikossa. Erikoistuja rekisteröi pitämänsä teach-ing esitelmät, PAD-kokoukset, kirjallisuusseminaarit ja potilastapausselostukset. Lisäksi pidetään kirjaa alan kongresseista, kurseista (murtumahoito, ortognaattinen kirurgia, mikrokirurgia, implantologia jne.) sekä pidetyistä kongressiesitelmistä ja julkaisuista.

Koulutuspaikat ja kouluttajat:

<http://www.med.helsinki.fi> > opiskelu > erikoishammaslääkärikoulutus

Teoreettinen opetus (yhteensä 80 tuntia)

Teoreettinen koulutus jakautuu kaikille erikoisalaille yhteisiin opintoihin, sekä suu- ja leukakirurgian erikoisalan opintoihin, joiden laajuus on vähintään 80 tuntia.

Suu- ja leukakirurgian erikoisalan opinnot sisältävät koulutusta mm. seuraavista aihepiiristä:

- dentoalveolaarinen kirurgia
- kasvoluiden traumatologia
- synnynnäiset ja hankitut deformiteetit
- leukanivelen sairaudet
- suun ja leukojen hyvän- ja pahanlaatuiset kasvaimet
- suun ja leukojen rekonstruktiokirurgia
- suun ja leukojen tulehdussairaudet
- preproteettinen kirurgia

- sylkirauhassairaudet
- suun limakalvosairaudet
- krooninen kipu

Erikoistuva voi käyttää hyväkseen myös alan kotimaisten ja kansainvälisten erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkäriyhdistysten järjestämiä koulutustilaisuuksia, joiden sisältö ja laajuus vastaavat teoreettisen kurssimuotoisen koulutuksen tavoitteita.

Hallinnollista koulutusta vaaditaan 20 tuntia, josta mahdollisimman suuren osan tulee olla suu- ja leukakirurgian hallinnollista koulutusta. Tätä järjestää säännöllisesti Helsingin yliopiston kansanterveystieteen laitos (KTTL).

Lisäksi koulutukseen kuuluu sädeturvallisuuskoulutus (½ ov).

Arviointi

Erikoistuva lääkäri käy kouluttajan kanssa keskusteluita edistymisestään ja koulutusohjelmastaan säännöllisesti, vähintään kerran lukukaudessa. Arviointi toteutetaan henkilökohtaisen koulutussuunnitelman mukaisesti kouluttajan toimesta neljän vuoden aikana. Arviossa korostuu tasapuolisuus ja tasa-arvoisuus. Koulutuksen tukena suositellaan käytettäväksi portfolioa.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Ward-Booth P., Schendel S.A. & Hausamen J.-E.: Maxillofacial surgery. Vol. I-II (Churchill Livingstone)
2. Fonseca R.J. & Walker R.V.: Oral and maxillofacial trauma. Vol. I-II (Saunders)
3. Bell W.H.: Modern practice in orthognatic and reconstructive surgery. Vol. I-III (Saunders)
4. Neville, Damm, Allen & Bouquot: Oral and maxillofacial pathology (Saunders)
5. Shah, J.: Cancer of the head and neck. (päiv. 2004) Eds.: Steele G.D., Philips T.L. & Chabner B.A. (BC Decker Inc)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. International Journal of Oral and Maxillofacial Surgery
2. Journal of Oral and Maxillofacial Surgery
3. Journal of Craniomaxillofacial Surgery
4. Plastic & Reconstructive Surgery (suu- ja leukakirurgiaa koskevat artikkelit)

Lainsäädäntö soveltuvin osin

Koulutusyksikön järjestämä sivuosa-alueen kuulustelu:

1. Ward-Booth P., Schendel S.A. & Hausamen J.-E.: Maxillofacial surgery. Vol. I-II (Churchill Livingstone)

TERVEYDENHUOLTO

Koulutusohjelman vastuhenkilö:

Professori Heikki Murtomaa
Hammaslääketieteen laitos
PL 41 (Mannerheimintie 172)
00014 Helsingin yliopisto
Puh: 191 27264
heikki.murtomaa@helsinki.fi

Koulutusohjelman tavoitteet

Koulutusohjelman yleiset tavoitteet on määritelty erikoishammaslääkäriin tutkinnosta annetussa asetuksessa.

Koulutusohjelman suoritettuaan terveydenhuollon erikoishammaslääkäriin tulee

- tietää terveyden, sairauden ja sosiaalisen ympäristön kehityssuunnat Suomessa ja maailmalla sekä ymmärtää näiden vaikutukset omaan toimintaympäristöön
- osata arvioida väestön terveyspalveluiden tarvetta, niiden vaikuttavuutta, tehokkuutta ja laatua
- tietää suu-terveyden edistämiskeinot ja suusairauksien ehkäisymenetelmät
- ymmärtää terveydenhuollon suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin peruseriaatteen
- ymmärtää sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöhallinnon ja käytännön johtamistaidon perusteet

- ymmärtää terveydenhuollon toimintatapojen perusteena olevan tieteellisen tiedon karttumisprosessi sekä osata kriittisesti arvioida, soveltaa ja tuottaa tutkimustietoa oman toimintaympäristön käyttöön
- osata kriittisesti arvioida omaa toimintaansa

Käytännön koulutus (3 vuotta)

Terveydenhuollon erikoishammaslääkärikoulutus suoritetaan yliopiston hammaslääketieteen laitoksella apulaisosastonhammaslääkäriin virassa tai tiedekunnan hyväksymässä muussa virassa, toimessa tai tehtävässä. Terveydenhuollon koulutusohjelman käytännön koulutus sisältää toimimisen terveydenhuollon suunnittelu-, seuruu- ja arviointitehtävissä koulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa erikseen sovittavissa organisaatioissa (läänihallitus, sosiaali- ja terveysministeriö, Kela, Stakes, terveyskeskus). Terveydenhuollon erikoishammaslääkärikoulutuksesta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään 9 kuukautta terveyskeskuksessa.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön koulutusta täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta.

Koulutuspaikat ja kouluttajat:

<http://www.med.helsinki.fi> > opiskelu > erikoishammaslääkärikoulutus

Teoreettinen opetus (90 opintopistettä)

Teoreettisten opintojen tavoitteena on perehdyttää koulutettava terveydenhuollon hallinto- ja asiantuntijatehtävissä tarvittaviin tietoihin, taitoihin ja niiden soveltamiseen. Opinnot valitaan niin, että ne muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, joka rakentuu oppijan aiemman tiedon ja kokemuksen sekä henkilökohtaisten tavoitteiden mukaan. Opinto-osioita voidaan valita esimerkiksi sosiaalipolitiikan, sosiologian, tilastotieteen, kansanterveystieteen, yleislääketieteen ja terveydenhuollon hallinnon sekä tiedekunnan jatko- ja täydennyskoulutuksen opinto-ohjelmista ja seminaareista. Koulutuksessa pyritään mahdollisuuksien mukaan käyttämään hyväksi Helsingin yliopiston tai muiden korkeakoulujen olemassa olevia opintojaksoja. Kansainvälistä koulutusta, jonka erikoishammaslääkäritoimikunta on hyväksynyt, voidaan myös käyttää hyväksi.

Teoriaopinnoissa erityisesti perehdytään tiedon hankintaan ja sen kriittiseen arviointiin, omaa toimintaympäristöä koskevan tiedon tuottamiseen, menetelmäopintoihin, hallintoon, johtamiseen, suunnitteluun sekä eettisiin ja taloudellisiin kysymyksiin. Teoreettisia opintoja tulee olla vähintään 90 opintopistettä (=60 opintoviikkoa), joihin sisältyy opinnäytetyö, joka on laajuudeltaan 22.5 opintopistettä (=15 opintoviikkoa).

Arviointi

Erikoistuva hammaslääkäri laatii koulutuksen alussa henkilökohtaisen oppimissuunnitelman, jota tarkennetaan opintojen edetessä. Henkilökohtaisen oppimissuunnitelman pohjana ovat erikoistuvan ja kouluttajan yhdessä asettamat tavoitteet koulutukselle. Erikoistumiskoulutuksesta annettujen pysyväämääräysten mukaisen arvioinnin lisäksi oppimista arvioidaan asetettujen tavoitteiden pohjalta säännöllisin henkilökohtaisin keskusteluin. Ensisijaisesti arvioinnissa käytetään säännöllisesti päivitettävää oppimispäiväkirjaa.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos):

1. Last J.M. & Wallace R.B. (Eds.): Maxcy-Rosenau-Last: Public health and preventive medicine. (Appleton & Lange) luvut 1-5, 42-49, 65, 72
2. Lääkäriin etiikka (Suomen Lääkäriliitto)
3. Daly B., Watt R., Batchelor P. & Treasure E.: Essential dental public health. (Oxford University Press) luvut II, V-VII
4. Mäntyranta T., Elonheimo O., Mattila J. & Viitala J. (toim): Terveyspalveluiden suunnittelu (Duodecim)
5. Sintonen H. & Pekurinen M.: Terveystaloustiede. (WSOY)
6. Mäkelä M., Kaila M., Lampe K. & Teikari M (toim): Menetelmien arviointi terveydenhuollossa (Duodecim)
7. Holma T., Outinen M, Idänpää-Heikkilä U. & Sainio S.: Kirkasta ja uudista laadunhallintaa – kehitä laatutalo. (Suomen Kuntaliitto)
8. Koskenvuo K. (toim.): Lääkärityö ja laki. (Duodecim) sekä sen liitteessä ”Lääkäriin työssä huomioon otettavat säädökset” mainitut säädökset mahdollisine muutoksineen (www.finlex.fi)
9. Lönnqvist J.: Johtajan ja johtamisen psykologiasta – kohti parempaa ihmisten johtamista (Hallinnon kehittämiskeskus ja Edita)
10. Hackshaw A., Paul E. & Davenport E.: Evidence-based dentistry. An introduction (Blackwell Publ)
11. Valtioneuvoston periaatepäätös Terveys 2015 –kansanterveysohjelmasta (STM Julkaisuja 2001:4)
12. Kouluterveydenhuollon laatusuositus (STM Oppaita 2004:8)
13. Lastenneuvola lapsiperheiden tukena (STM Oppaita 2004:14)
14. Opiskeluterveydenhuollon opas (STM Julkaisuja 2006:12)

15. Sosiaali- ja terveydpolitiikan strategiat STM Julkaisuja 2006:14)

16. Terveyden edistämisen laatusuositus (STM Julkaisuja 2006:19)

Lehdet ja verkkojulkaisut (kolme edellisen vuoden ajalta)

1. Suomen Hammaslääkärilehti

2. Community Dental Health

Verkkojulkaisut

1. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelma vuodelle 20XX (kulloinkin voimassa oleva)

V ASETUS ERIKOISHAMMASLÄÄKÄRIN TUTKINNOSTA N:o 316/2003

Annettu Helsingissä 16 päivänä huhtikuuta 2003

Valtioneuvoston asetus erikoishammaslääkärin tutkinnosta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty opetusministeriön esittelystä, säädetään 27 päivänä kesäkuuta 1997 annetun yliopistolain (645/1997) 7 §:n 3 momentin nojalla:

1 § Koulutusvastuu

Erikoishammaslääkärin tutkinnon voi suorittaa Helsingin yliopistossa, Oulun yliopistossa ja Turun yliopistossa.

2 § Koulutukseen ottaminen

Erikoishammaslääkärin tutkintoon voidaan ottaa henkilö, joka on saanut Suomessa oikeuden harjoittaa hammaslääkärin ammattia laillistettuna hammaslääkärinä tai luvan toimia hammaslääkärin tehtävissä ja joka on työskennellyt päätoimisesti hammaslääkärin tehtävissä vähintään kaksi vuotta.

3 § Koulutuksen tavoitteet

Erikoishammaslääkärin koulutuksen tavoitteena on perehdyttää hammaslääkäri erikoisalansa tieteelliseen tietoon ja tiedonhankintaan sekä antaa hänelle valmiudet alansa erikoishammaslääkärin tehtäviin, ammattitaidon ylläpitämiseen ja erikoisalansa kehittämiseen sekä toimimiseen erikoishammaslääkärinä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä. Erikoisalan opintojen lisäksi koulutuksessa perehdytään terveydenhuollon suunnitteluun, hallintoon, johtamiseen ja moniammatilliseen yhteistyöhön.

Erikoishammaslääkärin tulee hallita vaativia diagnostisia menetelmiä, ja hänellä tulee olla valmiudet suunnitella ja toteuttaa erikoisalansa vaativa preventiikka ja hoito yksilö- ja väestötasolla.

4 § Koulutusohjelmat

Erikoishammaslääkärin tutkintoon johtava koulutus järjestetään koulutusohjelminä, jotka ovat hampaiston oikomishoito, kliininen hammashoito, suu- ja leukakirurgia sekä terveydenhuolto.

Koulutusohjelmien pituus täysipäiväisenä ohjattuna opiskeluna on kuusi vuotta suu- ja leukakirurgian koulutusohjelmassa ja kolme vuotta muissa koulutusohjelmissä.

Yliopiston tulee sopia koulutusohjelman aloittamisesta ja lakkauttamisesta opetusministeriön kanssa.

5 § Tutkinnon suorittaminen

Erikoishammaslääkärin tutkinnon suorittamiseksi erikoistuvan hammaslääkärin on:

- 1) osallistuttava yliopiston vahvistaman opetussuunnitelman mukaiseen teoreettiseen opetukseen;
 - 2) hyväksytysti suoritettava vaadittu käytännön koulutus kouluttajan ohjaamana yliopiston hyväksymässä erikoisalan koulutukseen tarkoitetussa virassa tai tehtävässä sekä osallistuttava käytännön koulutuksen aikana säännölliseen toimipaikkakoulutukseen yliopiston hyväksymällä tavalla;
 - 3) osallistuttava oman oppimisen ja koulutuksen toimivuuden kehittämiseen ja arviointiin;
 - 4) osoitettava saavuttaneensa tutkinnon tavoitteet suorittamalla valtakunnallinen erikoisalakohdainen kuulustelu.
- Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetusta käytännön koulutuksesta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistollisen sairaalan ulkopuolella ja tästä ajasta vähintään yhdeksän kuukautta terveyskeskuksessa. Mitä 2 momentissa säädetään, ei terveyskeskuksessa suoritettavaa käytännön koulutusta lukuun ottamatta koske suu- ja leukakirurgian koulutusohjelmaa.

Yliopisto voi hyväksyä 2 momentissa tarkoitetuksi terveyskeskuksessa suoritettavaksi käytännön koulutukseksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen 6 §:n muuttamisesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1179/2002) tarkoitetun terveyskeskuksen hammaslääkärin tehtävissä suoritettua käytännön palvelun tai sitä vastaavan aiemman terveyskeskuksessa suoritettua palvelun.

6 § Valtakunnallinen kuulustelu

Valtakunnallinen erikoisalakohdainen kuulustelu järjestetään yliopistojen yhteistyönä.

7 § Yhteistyöelimet

Erikoishammaslääkärikoulutusta koskevissa kysymyksissä valtakunnallisena yhteistyöelimenä on terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 41 §:ssä tarkoitettu neuvottelukunta. Alueellisia yhteistyöelimiä ovat yliopistojen yhteydessä toimivat lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen alueelliset neuvottelukunnat.

8 § Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 30 päivänä huhtikuuta 2003. Tällä asetuksella kumotaan erikoishammaslääkärin tutkinnosta 24 päivänä elokuuta 1984 annettu asetus (629/1984) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, jäljempänä kumottu asetus. Kumotun asetuksen 6 a §:ää sovelletaan kuitenkin 31 päivään joulukuuta 2005 niihin, jotka aloittavat pykälässä tarkoitetut opinnot viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2003.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan rihtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

9 § Opiskelijoiden asemaa koskeva siirtymäsäännös

Kumotun asetuksen mukaista erikoishammaslääkärin tutkintoa varten tämän asetuksen tulla voimaan opiskelevalla on oikeus siirtyä opiskelemaan tämän asetuksen mukaan tai jatkaa opintojaan kumotun asetuksen mukaan. Erikoistuja siirtyy kuitenkin jatkamaan opintojaan tämän asetuksen mukaan, jollei hän ole suorittanut kumotun asetuksen mukaista tutkintoa vuoden 2009 loppuun mennessä. Yliopisto päättää siirtymiseen liittyvistä järjestelyistä.

Erikoistuja voi lukea hyväkseen kumotun asetuksen mukaisiin opintoihin sisältyneet opintosuorituksensa tämän asetuksen mukaista tutkintoa varten.

Niihin erikoistujiin, jotka 1 momentin mukaisesti jatkavat opintojaan kumotun asetuksen mukaista erikoishammaslääkärin tutkintoa varten, sovelletaan soveltuvin osin kumotun asetuksen säännöksiä.
Helsingissä 16 päivänä huhtikuuta 2003
Opetusministeri
Maija Rask
Opetusneuvos
Marja-Liisa Niemi